

АНОТАЦІЯ
до навчальної дисципліни
**«ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ТА
ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»**

Освітньо-професійний ступінь:	<i>фаховий молодший бакалавр</i>
Спеціальність	<i>263 Цивільна безпека</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Радіаційний та хімічний контроль</i>
Семестр вивчення дисципліни	<i>III</i>
Обсяг вивчення год/кредитів ЄКТС:	<i>45/1,5</i>
	<i>лекції — 14 год;</i>
	<i>семінарські — 4 год;</i>
	<i>практичні заняття — 12 год;</i>
	<i>залік — 2 год;</i>
	<i>самостійна робота — 13 год.</i>

Мова викладання — українська

Покликання на електронну бібліотеку училища ВПУ ЛДУ БЖД (м. Вінниця): https://drive.google.com/drive/folders/1nTzsTbfjmAV5G3_6rHj-5w38Hp18kVxi?usp=drive_link

Інформація про викладача: ПЕТРОВСЬКИЙ Павло Миколайович викладач спеціальних дисциплін, спеціаліст вищої категорії навчального відділення цивільного захисту та безпеки життєдіяльності.

У своїй діяльності використовує сучасні освітні технології, інноваційні методи для навчання здобувачів освіти. Під час проведення занять використовує опорні схеми з використанням опорних сигналів.

1. Анотація до курсу

Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань як галузь практичної діяльності є: сукупністю заходів з попередження захворювань, травм, запобігання виходу з ладу об'єкта чи обладнання, правильна організація роботи, навчання, контроль та нагляд за охороною праці.

2. Мета, предмет та завдання курсу

Метою вивчення курсу «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань»: формування у здобувачів вищої освіти необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових, організаційно-технічних, соціально-економічних та психологічних питань профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань, визначеного відповідними нормативно-

правовими актами, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

Предметом вивчення дисципліни «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань» є досягнення високого рівня компетентності з метою ідентифікації небезпеки, вміння оперативно аналізувати причинно-наслідкові зв'язки та приймати оптимальні рішення в умовах загрози або виникнення виробничого травматизму з метою запобігання та зменшенню можливих наслідків небезпеки.

Вивчення дисципліни базуються на принципах:

- безпеки мислення, яке формує внутрішню критичну позицію, розвиток почуття персональної відповідальності у питаннях безпеки;
- особистого усвідомлення кожним працівником важливості та значущості забезпечення безпеки;
- високого рівня знань і компетентності керівників, що забезпечують підготовку персоналу і реалізацію заходів безпеки;
- відповідальності за індивідуальну діяльність шляхом визначення та опису відповідних посадових обов'язків;
- регулярності проведення нагляду, контролю та аудиту стану систем, безпеки підприємства і підготовки персоналу;

В результаті вивчення дисципліни «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань» за спеціальністю 263 Цивільна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека фахівців за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» здобувачі освіти повинні оволодіти певними компетентностями.

Інтегральна компетентність:

- здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в сфері цивільної безпеки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів, актуалізованих та достатніх для проведення моніторингу небезпек, аналізу ризиків виникнення та реалізації аварій, надзвичайних ситуацій, нещасних випадків, професійних захворювань й інцидентів на виробництві та у невиробничій сфері, оцінювання їх можливих наслідків, розробки заходів та засобів щодо запобігання їм, локалізування й ліквідування та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- здатність забезпечувати дотримання основних принципів державної політики в сфері охорони праці та цивільного захисту;

- здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільної безпеки, володіти основними методологічними підходами, технологіями та засобами проведення ідентифікації, моніторингу, оцінки й прогнозування стану безпеки об'єктів господарювання, працівників, населення і навколишнього середовища;

- здатність до ідентифікації та оцінки небезпек, ризиків й можливостей для об'єктів, технологічних процесів, виробничого устаткування, людини та навколишнього середовища у сфері цивільної безпеки;

- здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи оцінки та моніторингу рівнів впливу небезпечних та шкідливих виробничих чинників, уражаючих факторів джерел надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру з урахуванням тенденцій розвитку галузі;

- здатність виконувати заходи та застосовувати засоби, спрямовані на забезпечення безпечної й здорової праці, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, нещасних випадків, професійних захворювань та інцидентів;

Окрім того, освітньо-професійною програмою визначено програмні результати навчання, якими повинен володіти здобувач освіти, а саме:

3. Результати навчання

Програмні результати навчання:

- Дотримуватися вимог законодавства, державних та міжнародних стандартів в професійній діяльності;

- Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб;

- Здійснювати професійну діяльність, враховуючи аспекти соціальної відповідальності, прийнятний рівень індивідуальної та колективної безпеки й ментального здоров'я;

- Ідентифікувати та визначати рівень небезпеки впливу фізичних, хімічних, біологічних, психофізіологічних і соціальних шкідливих та небезпечних виробничих чинників;

- Аналізувати безпечність виробничого устаткування;

- Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання, засобів колективного та індивідуального захисту.

4. Структура курсу

Орієнтовний тематичний план		
1	Правові та організаційні засади профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань.	24

2	Організація та проведення заходів профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань.	19
Залік		2
Всього годин/кредитів ЄКТС за другий семестр		45/1,5

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань: початковому (1, 2, 3 бали), середньому (4, 5, 6 балів), достатньому (7, 8, 9 балів), високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

1. Конституція України: станом на 1 вересня 2015 року відповідає офіц. текстові. Київ : ФОРМ ПАЛИВОДА А. В., 2015. 64 с.

2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (поточна редакція від 19.08.2022, підстава - [2434-IX](#)) – zakon.rada.gov.ua.

3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20110101>. – Назва з екрана.

4. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. – Назва з екрана.

5. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою : Наказ державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 №15: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>. – Назва з екрана.

6. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці : Наказ державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 № 255: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>. – Назва з екрана.

7. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», затверджені наказом МОЗ від 08.04.2014 р. № 248 та набрали чинності 30.05.2014 р.

8. Постанова КМУ від 1 серпня 1992 р. № 442 «Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці»

9. Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. №1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки».

10. Постанова КМУ від 8 лютого 2012 р. № 237 «Про затвердження Порядку визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності».

11. ДСН 3.3.6-042-99 – “Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень”.

12. ДСН 3.3.6-037-99 – “Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку”.

13. ДСН 3.3.6-039-99 – “Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації”.

14. Державні будівельні норми України Інженерне обладнання• будинків і споруд. Природне і штучне освітлення ДБН В.2.5-28-2006.

15. Закон України Про об'єкти підвищеної небезпеки від 18.01.2001 № 2245-III

Докладніше: https://kodeksy.com.ua/pro_ob_yekti_pidviwenoyi_nebezpeki.htm.

16. Наказ від 29.11.2018 № 1804 Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці.

17. Постанова від 21.08.2019 № 771 Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту.